

BEATI BARTHOLOMÆI

ABBATIS MAJORIS MONASTERII

EPISTOLA AD ERNALDUM EPISCOPUM CENOMANNENSEM.

(MABILL. *Act. tom. IX*, pag. 587.)

Domino ac venerabili Cenomannensium Dei gratia A episcopo E. et cuncto beatissimi confessoris Juliani inclito gregi, Majoris Monasterii humilis abbas frater B. cum fratribus suis fideles orationes.

Miramur valde, domine venerande Presul, prudentiam vestram quid sibi relit, ut nolis calumniam de altari de Vivonio inferat, qui hoc de vestra honestate sperabamus, quod si aliunde nobis calumnia insurgeret de illo altari, vos contra omnes calumniatores invictum defensorem haberemus. Scitis enim quod antecessor vester, pie semper memorandus Wlgrinus episcopus, illud altare nobis in perpetuum absque relevamento tenendum donavit cum assensu omnium primatum Ecclesiæ vestræ, imo et totius capituli beatissimi Juliani. Cujus etiam donationis causa ita in Christo charitate federati sumus et uniti, nos scilicet monachi Sancti Martini, et vos canonici Beati Juliani, ut vos in societatem totius benefaci nostri recepiros, quidquid deinceps in orationibus vel eleemosynis apud Deum boni promoveremur, totius mercedis nostræ ac retributionis in æternum consortes haberemus, firmato inter nos et vos pacto, quod nos pro vestris canonicis in obitu singulorum facere dekeamus, et vos pro nostris monachis. Quam unitatem nostram in Domino ne quis posteriorum per ignorantiam scindere ulla occasione tentaret, scriptum de hac re diligenter a vobis compositum est; quod ut inviolabilem obtineret firmatatem, ipsius domini Wlgrini episcopi, omniumque vestræ Ecclesiæ primorum auctoritate munitum et corroboratum est. Cum haec igitur C omnia bene noverit prudentia vestra, domine venerande Pater, quomodo tam profunde obdormivit ratio animi vestri et antiqua benignitas, ut tam

A evidentem injuriam fratibus vestris excellentia vestra facere non metuat? Quod si vos fraternali injuria respectus non movet, nunquid pro nihil aut leve ducitis, quod Cenomannensis Ecclesiæ et episcopalis dignitas et canonicalis auctoritas pari consilio gravavit, hoc violare ullo modo ac destruere? In quo tam male de vobis meruit sancta ecclesia beatissimi Juliani, quæ vos sibi rectorem atque pastorem prefecit, quam vos totis viribus vestris honorare et exaltare debueratis, quia et ipsa prior vos honoravit gratis et exaltavit? Quid meruit, ut, cum omnes Ecclesiæ totius Franciæ et Aquitanicæ, imo et totius Galliæ hanc obtineant dignitatem, ut quod semel in capitulo earum firmatum est, nullus posteriorum violare præsumat, vos Cenomannensem Ecclesiæ B hac dignitate, quam per tota saecula usque ad vestra tempora obtinuit, spoliare non verecamini? Cur inter omnes totius Galliæ Ecclesiæ inferior erit sancta mater Ecclesia Cenomannensis, ut cum illæ omnes, et majores et minores, firmam capitulo auctoritatem habeant, mater Ecclesia Cenomannensis nullam habeat auctoritatem? Si aliqua sæcularis persona quamlibet potens hoc facere præsumeret, dignum quidem fuerat episcopum cum toto clero suo, propter amorem Dei et Ecclesiæ suæ, mortem potius libenter appetere, quam Ecclesiam suam dehonestari ulla tenus consentire. Verum haec quo modo se habeant, vos, beatissimi Juliani greci inclite, summopere admonemus ne vos antiqua vestra dignitate ulla ratione denudari patiamini. Postremo ut nostram de hac re sententiam sciatis, de re tam legitime ac tanta auctoritate firmata nunquam in judicium venire decrevimus. Bene valete.

APPENDIX

DE REBUS GESTIS IN MAJORI MONASTERIO SÆCULO XI.

1. Cæterum ut, ad nostra revertentes, jam ea que munificentia divina inter nos et erga nos, licet indigños, operari dignata est, et ad laudem nominis ejus, et ad ædificationem posteriorum, quo possumus stylo, proferamus: non immerito, ut opinamur, antiquæ fidelium Majoris Monasterii suffragia referun-

tur expetere, in quo tanta tam pro vivis quam et pro defunctis in orationibus et eleemosynis sunt beneficia. Quidni enim illic votorum obtineatur effectus, ubi patrocinatur prepotens et sublimis ille sacerdos Martinus, qui, humillimi magistri Jesu Christi humilis et constans imitator, maxime humili-